

EUROPOS KOMISIJA

Mažų ir vidutinių įmonių vykdomoji agentūra/Aplinkos generalinis direktoratas

EUROPOS KOMISIJA

APLINKOS IR KLIMATO

POLITIKOS

GENERALINIAI DIREKTORATAI

Direktoratas D - Gamtiniai turtai / Direktoratas A - Tarptautiniai reikalai ir integravimas

ENV - D4 LIFE Programa/CLIMA – A2 Klimato programų finansavimas, integravimas, Monrealio protokolas

KIP Ekologinių inovacijų Skyrius B3

- Specialiųjų sąlygų išnašos, išskyrus 1, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 išnašas, yra tik vidaus instrukcijos, kurias reikia perskaityti ir ištrinti prieš išsiunčiam sutartis. Bendrųjų sąlygų išnašos – tai nuorodos į teisės aktus, kurias reikia palikti tokias, kokios jos yra.
- Nepanaudotus variantus [laužtiniuose skliaustuose] reikia ištrinti.
- Variantus, pažymėtus *pasviruoju šriftu, mėlyna spalva*, reikia ištrinti.
- Laukelius, pažymėtus [pilka spalva, laužtiniuose skliaustuose], (net jei jie yra dalis varianto, apibrėžto pirmesniame punkte) reikia ištrinti ir (ar) pakeisti reikiama informacija.

PROJEKTO SUTARTIS¹

SUTARTIES NUMERIS — [LIFEXX XXX/XX/XXXXXX - SANTRUMPA]

Šią Sutartį (toliau - Sutartis) sudarė šios šalys:

Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga), atstovaujama Europos Komisijos Mažų ir vidutinių įmonių vykdomosios agentūros (toliau – Komisija (Agentūra) [ir veikiančios pagal Europos Komisijos įgaliojimus], Sutarties pasirašymo tikslais atstovaujamos skyriaus vadovo **Angelo SALS/ Jean- Claude/MERCIOL/Philip OWEN**,

ir

1. „koordinuojantysis paramos gavėjas“

[Pilnas oficialus pavadinimas] [SANTRUMPA]

[Oficialus teisinis statusas arba forma]²

¹Atsižvelgiant į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007, paskelbtą 2013-12-20 OL L347, p.185 (toliau – LIFE reglamentas) ir 2014 m. kovo 19 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą dėl daugiamečių LIFE darbo programos 2014-2017 m. priėmimo, 2014-04-17 OL L116, p. 1.

[Oficialus registracijos Nr.]³

[Pilnas oficialus adresas]

[PVM mokėtojo kodas],

šios Sutarties pasirašymo tikslais atstovaujamas [pareigos, vardas ir pavardė], bei kiti asocijuotieji paramos gavėjai:

2. [Pilnas oficialus pavadinimas] — įsikūręs [šalis]
3. [Pilnas oficialus pavadinimas] — įsikūręs [šalis] [taip pat apie kiekvieną paramos gavėją],

Sutarties pasirašymo tikslais tinkamai atstovaujami koordinuojančiojo paramos gavėjo, veikiančio pagal įgaliojimą (-us), pateiktą (-us) II priede esančioje (-ose) formose A4.

Jei nenurodyta kitaip, visur, kur minimas „paramos gavėjas“ ir „paramos gavėjai“, turimas omenyje ir koordinuojantysis paramos gavėjas.

Nurodytosios šalys

SUSITARĖ

Dėl Specialiųjų sąlygų (toliau – Specialiosios sąlygos) ir šių priedų:

I priedas	Bendrosios sąlygos (toliau – Bendrosios sąlygos)
II priedas	Projekto aprašas
III priedas	Numatytas projekto biudžetas: Formos R1, R2 ir visos F-Formos, esančios II priede,
IV priedas	Kitų paramos gavėjų suteiktas (-i) įgaliojimas (-ai) koordinuojančiajam paramos gavėjui, A4, esantis (-ys) II priede,
V priedas	Pavyzdinė techninė ataskaita: Taikytinos pavyzdinės techninės ataskaitos pateiktos interneto adresu: http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm
VI priedas	Pavyzdinė finansinė ataskaita: Taikytinos pavyzdinės finansinės ataskaitos pateiktos interneto adresu: http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm
VII priedas	Pavyzdiniai reikalavimai dėl pažymos apie finansinę atskaitomybę pateikti interneto adresu: http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm
VIII priedas	Pavyzdiniai reikalavimai dėl pažymos apie išlaidų apskaitos praktikos reikalavimų atitikimą: netaikytina

---

²Ištrinti arba užpildyti pagal „Juridinio asmens“ formą.

³Ištrinti arba užpildyti pagal „Juridinio asmens“ formą.

IX priedas Pavyzdiniai reikalavimai dėl veiklos patikrinimo ataskaitos: **netaikytina**

X priedas Finansinės ir administracinės gairės:
<http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm>

XI priedas Gairės pareiškėjams:
<http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/index.htm>,

kurie yra neatskiriama Sutarties dalis.

Sutarties Specialiųjų sąlygų nuostatos yra viršesnės už jos Priedus.

I priede esančios „Bendrosios sąlygos“ yra viršesnės už kitus Priedus.

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

TURINYS

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS	4
TURINYS	4
I.1 STRAIPSNIS - SUTARTIES DALYKAS	6
I.2 STRAIPSNIS — SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS IR ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS	6
I.3 STRAIPSNIS — MAKSIMALI DOTACIJOS SUMA IR FORMA.....	6
I.4 STRAIPSNIS — ATASKAITŲ TEIKIMAS — MOKĖJIMO PRAŠYMAI IR PAGRINDŽIANTYS DOKUMENTAI – MOKĖJIMAI IR MOKĖJIMO TVARKA.....	7
I.4.1 Ataskaitos ir ataskaitiniai laikotarpiai	7
I.4.2 Tolesnio (-ių) išankstinio finansavimo mokėjimo (-ų) prašymai ir pagrindžiantys dokumentai	7
I.4.3 Tarpinio (-ių) mokėjimo (-ų) prašymai ir pagrindžiantys dokumentai	8
I.4.4 Likusios sumos mokėjimo prašymas ir pagrindžiantys dokumentai.....	8
I.4.5 Informacija apie susikaupusias išlaidas.....	9
I.4.6 Mokėjimo prašymų ir finansinių ataskaitų valiuta bei jos konvertavimas į eurus.....	9
I.4.7 Mokėjimo prašymų, techninių ataskaitų ir finansinių ataskaitų kalba	10
I.4.8 Mokėjimai.....	10
I.4.9 Išankstinio finansavimo mokėjimas (-ai)	10
I.4.10 Tarpiniai mokėjimai.....	11
I.4.11 Likusios sumos sumokėjimas	11
I.4.12 Pranešimas apie mokėtinas sumas	12
I.4.13 Delspinigiai	12
I.4.14 Mokėjimų valiuta.....	13
I.4.15 Sumokėjimo data	13

I.4.16 Mokėjimo pavedimų išlaidos	13
I.4.17 Mokėjimai koordinuojančiam paramos gavėjui	13
I.5 STRAIPSNIS — MOKĖJIMAMS SKIRTA BANKO SĄSKAITA	13
I.6 STRAIPSNIS — DUOMENŲ VALDYTOJAS, ŠALIŲ INFORMACIJA RYŠIAMS PALAIKYTI	13
I.6.1 Duomenų valdytojas.....	13
I.6.2 Agentūros (Komisijos) informacija ryšiams palaikyti	14
I.6.3 Paramos gavėjų informacija ryšiams palaikyti	15
I.6.4 Paramos gavėjų informacija ryšiams palaikyti po likusios sumos sumokėjimo	15
I.7 — SU PARAMOS GAVĖJU SUSIJĘ SUBJEKTAI	15
I.8 — PARAMOS GAVĖJAI – TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS	15
I.8.1 Taikytina teisė	15
I.8.2 Ginčų sprendimas — arbitražas	16
I.8.3 Pažymos dėl finansinių ataskaitų	17
I.8.4 Patikrinimas ir auditas	17
I.8.5 Privilegijos ir imunitetai.....	17
I.9 — PATIKRINIMAS IR AUDITAS.....	17
I.10 — GINČŲ SU PARAMOS GAVĖJAIS, NEPRIKLAUSANČIAIS ES, SPRENDIMAS	18
I.11 — SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL FINANSINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ SUSIGRAŽINIMĄ	18
I.12 — PRIEVOLĖ SUDARYTI VIDINĘ BENDRADARBIAVIMO SUTARTĮ.....	18
I.13 — ILGALAIKIO VARTOJIMO PREKIŲ IŠLAIDŲ TINKAMUMAS.....	18

I.1 STRAIPSNIS - SUTARTIES DALYKAS

Agentūra (Komisija) nusprendė skirti dotaciją pagal Specialiosiose sąlygose, Bendrosiose sąlygose ir kituose Sutarties prieduose nurodytas nuostatas ir sąlygas *projektui*, pavadintam **[įrašykite projekto pavadinimą stambiu šriftu]**, kurio aprašymas pateiktas II priede.

Pasirašydami Sutartį, paramos gavėjai priima dotaciją ir sutinka įgyvendinti *projektą* veikdami patys.

I.2 STRAIPSNIS — SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS IR ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS

I.2.1 Sutartis įsigalioja tą dieną, kurią Sutartį pasirašo paskutinė šalis.

I.2.2 *Projektas* vykdomas nuo **[įrašykite datą stambiu šriftu]**(toliau – *pradžios data*) iki **[įrašykite datą stambiu šriftu]** (toliau – *pabaigos data*).

I.3 STRAIPSNIS — MAKSIMALI DOTACIJOS SUMA IR FORMA

I.3.1 *Maksimali dotacijos suma* yra **[įrašykite sumą]** EUR.

I.3.2 Dotacijos **forma** yra tokia:

- (a) [...] proc. dydžio kompensacija už tinkamas *projekto* išlaidas (toliau – kompensacija už tinkamas išlaidas), kurių numatoma suma yra [...] EUR ir kurios yra:
- (i) faktiškai patirtos (toliau – kompensacija už faktines išlaidas) ir priklauso šioms kiekvieno paramos gavėjo ir susijusių subjektų išlaidų kategorijoms: personalo kaštai; kelionių ir pragyvenimo išlaidos; subrangos išlaidos (taip pat vadinamos „išorinės pagalbos išlaidomis“); ilgalaikio vartojimo prekių kaštai; infrastruktūros ir įrangos nusidėvėjimo kaštai, prototipų kaštai; žemės įsigijimo/ilgalaikės nuomos kaštai/vienkartinės kompensacijos už žemės naudojimo teises; kitos išlaidos (t. y. išlaidos dėl Sutarties, mokesčių ir rinkliavų).
  - (ii) *vienetinių išlaidų kompensavimas: netaikoma*
  - (iii) *vienkartinių išmokų išlaidų kompensavimas: netaikoma*
  - (iv) deklaruotos pagal vienodą normą: kiekvieno paramos gavėjo ir susijusių subjektų pridėtinės išlaidos, apibrėžtos III priede kaip tinkamų tiesioginių išlaidų fiksuota procentinė dalis, išskyrus žemės įsigijimo/ilgalaikės nuomos kaštus/vienkartinės kompensacijas už žemės naudojimo teises (toliau – fiksuotojo dydžio išlaidų kompensavimas);
  - (v) *išlaidų, deklaruojamų pagal įprastą paramos gavėjo išlaidų apskaitos praktiką, kompensavimas: netaikoma*
- (b) *vienetiniai įnašai: netaikoma*
- (c) *vienkartinių išmokų įnašai: netaikoma*

(d) *fiksuotojo dydžio įnašai: netaikoma*

I.4 STRAIPSNIS — ATASKAITŲ TEIKIMAS — MOKĖJIMO PRAŠYMAI IR PAGRINDŽIANTYS DOKUMENTAI – MOKĖJIMAI IR MOKĖJIMO TVARKA

I.4.1 Ataskaitos ir ataskaitiniai laikotarpiai

- (a) Projekto ataskaitų teikimo grafikas pateiktas II priede.
- (b) Laikotarpis tarp dviejų iš eilės einančių ataskaitų negali būti didesnis kaip 18 mėnesių.
- (c) Visose ataskaitose turi būti informacija, reikalinga Agentūrai (Komisijai) įvertinti projekto įgyvendinimo stadiją, darbo plano laikymąsi, projekto finansinę būklę bei tai, ar projekto tikslai pasiekti, ar dar vis yra siektini.
- (d) Ataskaitų forma ir turinys turi atitikti Agentūros (Komisijos) gaires, pateiktas interneto adresu: <http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmttools/index.htm>.
- (e) Visos ataskaitos turi būti vienu metu pateiktos Agentūrai (Komisijai) ir jos paskirtai išorės stebėjimo grupei.

Techninės ataskaitos, įskaitant priedus, turi būti teikiamos tik elektroniniu formatu.
Finansinės ataskaitos turi būti teikiamos ir popieriniu, ir elektroniniu formatu.
- (f) Elektroninės priemonės, apimančios erdvinius duomenis ir parengtos pagal LIFE projektą, turi atitikti 2013 m. spalio 21 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1253/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1089/2010, kuriuo įgyvendinamos Direktyvos 2007/2/EB nuostatos dėl erdvinės informacijos Europos Sąjungoje (INSPIRE), reikalavimus.

I.4.2 Tolesnio (-ių) išankstinio finansavimo mokėjimo (-ų) prašymai ir pagrindžiantys dokumentai

Koordinuojantysis paramos gavėjas turi pateikti prašymą tolesniam išankstinio finansavimo mokėjimui gauti pagal vidurio laikotarpio ataskaitų grafiką, pateiktą II priede.

Prie šio prašymo turi būti pridėti tokie dokumentai:

- (a) *projekto* įgyvendinimo pažangos ataskaita (toliau – techninė pažangos ataskaita);
- (b) ankstesnio išankstinio finansavimo sumos dalies, panaudotos padengti *projekto* išlaidas, ataskaita (toliau – ankstesnio išankstinio finansavimo sumos dalies panaudojimo ataskaita). Ši ataskaita turi būti parengta pagal VI priedo [.] nuostatas[; ir
- (c) finansinę garantiją.]⁴

---

⁴Pasirinkti tinkamą variantą priklausomai nuo garantijos poreikio.

I.4.3 Tarpinio (-ių) mokėjimo (-ų) prašymai ir pagrindžiantys dokumentai

Netaikoma

I.4.4 Likusios sumos mokėjimo prašymas ir pagrindžiantys dokumentai

Koordinuojantysis paramos gavėjas turi pateikti prašymą likusios sumos mokėjimui gauti pagal ataskaitų grafiką, pateiktą II priede, bet ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo projekto *pabaigos datos*.

Prie šio prašymo turi būti pridėti tokie dokumentai:

(a) galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita (toliau – galutinė techninė ataskaita), parengta pagal V priedą, kurioje turi būti:

(i) informacija, reikalinga pagrįsti tinkamas deklaruotas išlaidas arba prašomus įnašus, grindžiamus vienetinėmis išlaidomis ir vienkartinėmis išmokomis (jeigu dotacijos forma yra vienetinių išlaidų arba vienkartinių išmokų kompensavimas, arba vienetinių ar vienkartinių išmokų įnašų, nurodytų I.3.2 straipsnio a) dalies ii) ir iii) punktuose, b) arba c) dalyse, kompensavimas);

(ii) informacija apie subrangos paslaugas, nurodytas II.11.1 straipsnio d) dalyje;

(b) galutinė finansinė ataskaita (toliau – galutinė finansinė ataskaita). Galutinėje finansinėje ataskaitoje turi būti konsoliduota ataskaita ir kiekvieno paramos gavėjo bei jo susijusių subjektų prašomų sumų išskaidymas.

Ši galutinė finansinė ataskaita turi būti parengta pagal numatytojo biudžeto struktūrą, nurodytą III priede, bei pagal VI priedą;

(c) finansinės ataskaitos santrauka (toliau – finansinės ataskaitos santrauka).

Šioje ataskaitoje turi būti konsoliduota finansinė ataskaita ir kiekvieno paramos gavėjo bei jo susijusių subjektų deklaruotų arba prašomų sumų išskaidymas, apjungiant anksčiau pateiktas finansines ataskaitas bei nurodant kiekvieno paramos gavėjo bei jo susijusių subjektų gavimus, apibrėžtus II.25.3 straipsnyje.

Ši finansinės ataskaitos santrauka turi būti parengta pagal VI priedą;

(d) kiekvieno paramos gavėjo ir kiekvieno susijusio subjekto pažyma dėl finansinių ataskaitų ir jas pagrindžiančių sąskaitų (toliau – pažyma dėl finansinių ataskaitų), jeigu:

(i) susikaupusi mokėjimų suma, kurios paramos gavėjas prašo kaip I.3.2 straipsnio a) dalies i) punkte nurodytų faktinių išlaidų kompensacijos (ir už kurią dar nepateikta pažyma,) yra [325 000] [750 000]⁵ EUR ar daugiau;

(ii) maksimali dotacijos suma, nurodyta numatytame biudžete tam paramos gavėjui ir jo susijusiems subjektams kaip faktinių išlaidų kompensacija, yra [325 000] [750 000]⁶ EUR arba daugiau.

---

⁵Prašome pasirinkti variantą, galiojantį konkrečiai kryptčiai

Šią pažymą turi parengti patvirtintas auditorius arba, valstybės institucijų atveju, kompetentinga ir nepriklausoma valstybės tarnyba, ir ji turi būti sudaryta pagal VII priedą.

Ši pažyma turi patvirtinti, kad atitinkamo paramos gavėjo arba jo susijusių subjektų galutinėje finansinėje ataskaitoje deklaruotos išlaidos, priklausančios išlaidų, kompensuojamų pagal I.3.2 straipsnio a) dalies i) punktą, kategorijoms yra tikros, apskaitytos tiksliai ir pagal Sutartį yra tinkamos.

Be to, ši pažyma turi patvirtinti, kad visi II.25.3 straipsnyje nurodyti gavimai yra deklaruoti.

Koordinuojantysis paramos gavėjas turi patvirtinti, kad prašyme likusiai mokėjimo sumai gauti pateikta informacija yra visa, patikima ir teisinga.

Taip pat koordinuojantysis paramos gavėjas turi patvirtinti, kad patirtos išlaidos gali būti laikomos tinkamomis atsižvelgiant į Sutarties nuostatas, ir kad mokėjimo prašymas yra pagrįstas dokumentais, parengtais II.27 straipsnyje nurodyto patikrinimo arba audito tikslais.

Be to, koordinuojantysis paramos gavėjas turi patvirtinti, kad visi II.25.3 straipsnyje nurodyti gavimai yra deklaruoti.]

I.4.5 Informacija apie susikaupusias išlaidas

Tuo atveju, jei maksimalus įnašas, nurodytas I.3.1 straipsnyje, yra daugiau kaip 5 000 000 EUR, tai:

be to, kad turi laikytis nurodytų ataskaitų teikimo reikalavimų, koordinuojantysis paramos gavėjas taip pat privalo iki kiekvienų metų lapkričio 30 d. informuoti Agentūrą (Komisiją) apie susikaupusias išlaidas, kurias paramos gavėjai patyrė nuo *pradžios datos*.

Ši informacija Agentūrai (Komisijai) reikalinga dėl apskaitos ir negali būti naudojama nustatant galutinį dotacijos dydį.

I.4.6 Mokėjimo prašymų ir finansinių ataskaitų valiuta bei jos konvertavimas į eurus

Mokėjimo prašymai ir finansinės ataskaitos turi būti parengtos eurai.

Paramos gavėjai ir susiję subjektai, kurių bendrosiose sąskaitose nurodyta kita valiuta, ne eurai, turi konvertuoti išlaidas, patirtas kita valiuta, į eurus pagal apskaitos kursą, kurį mėnesiui nustato Komisija ir kuris yra skelbiamas jos svetainėje (adresu http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm), taikytiną tą dieną, kurią buvo patirtos išlaidos arba

---

⁶Prašome pasirinkti variantą, galiojantį konkrečiai kryptčiai

pagal apskaitos kursą, kurį Komisija nustato mėnesiui ir paskelbia savo svetainėje (adresu http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm), taikytiną pirmąjį mėnesio, einančio po atitinkamos finansinės ataskaitos apimto laikotarpio, darbo dieną.

Paramos gavėjai ir susiję subjektai, kurių bendrosiose sąskaitose nurodyta valiuta yra eurai, turi konvertuoti išlaidas, patirtas kita valiuta, į eurus pagal įprastą jų apskaitos tvarką.

I.4.7 Mokėjimo prašymų, techninių ataskaitų ir finansinių ataskaitų kalba

Visi mokėjimo prašymai, techninės ir finansinės ataskaitos turi būti teikiamos anglų kalba, išskyrus techninius priedus ir pagrindžiančius dokumentus, kurie gali būti pateikti bet kuria oficialia Europos Sąjungos valstybių kalba.

I.4.8 Mokėjimai

Agentūra (Komisija) turi atlikti tokius mokėjimus koordinuojančiajam paramos gavėjui:

- [viena] [pirmą] išankstinio finansavimo mokėjimą;
- [kitą (-us)] [paskesnę (-ius)] išankstinio finansavimo mokėjimą (-us), pagal tolesnio išankstinio finansavimo mokėjimo prašymą (-us), nurodytus I.4.2 straipsnyje;
- vieną likusios sumos mokėjimą pagal likusios sumos mokėjimo prašymą, nurodytą I.4.4 straipsnyje.

I.4.9 Išankstinio finansavimo mokėjimas (-ai)

Išankstinio finansavimo tikslas yra suteikti paramos gavėjams pradinių lėšų. Išankstinio finansavimo lėšos lieka Sąjungos nuosavybe tol, kol jos padengiamos tarpiniais mokėjimais arba, jei jos nepadengiamos tarpiniais mokėjimais, iki likusios mokėjimo sumos išmokėjimo.

[Variantas, kai atliekamas vienas išankstinio finansavimo mokėjimas projektams, trunkantiems 24 mėnesius ar mažiau, ir kai Sąjungos įnašas yra mažesnis arba lygus 300 000 EUR: Agentūra (Komisija) turi atlikti [įrašykite sumą] EUR dydžio išankstinio finansavimo mokėjimą koordinuojančiajam paramos gavėjui per 30 kalendorinių dienų nuo [Sutarties įsigaliojimo dienos] [arba nuo momento, kai Agentūra (Komisija) gauna [įrašykite sumą] EUR dydžio finansinę garantiją, priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau], išskyrus atvejus, kai turi būti taikomas II.24.1 straipsnis.]

[Variantas, kai atliekami keli išankstinio finansavimo mokėjimai: Agentūra (Komisija) turi atlikti pirmą [įrašykite sumą] EUR dydžio išankstinio finansavimo mokėjimą koordinuojančiajam paramos gavėjui per 30 kalendorinių dienų nuo [Sutarties įsigaliojimo dienos] [arba nuo momento, kai Agentūra (Komisija) gauna [įrašykite sumą] EUR dydžio finansinę garantiją, priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau], išskyrus atvejus, kai turi būti taikomas II.24.1 straipsnis.]

Agentūra (Komisija) turi atlikti antrą [įrašykite sumą] EUR dydžio išankstinio finansavimo mokėjimą⁷ koordinuojančiajam paramos gavėjui per 60 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai Agentūra (Komisija) gauna antro išankstinio finansavimo mokėjimo prašymą, nurodytą I.4.2 straipsnyje, jeigu yra sunaudota ne mažiau kaip 100 proc. ankstesnės išankstinio finansavimo mokėjimo dalies, sumokėtos tam, kad būtų padengtos projekto išlaidos, [arba nuo momento, kai gaunama [įrašykite sumą] EUR dydžio finansinė garantija, priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau], išskyrus atvejus, kai turi būti taikomas II.24.1 arba II.24.2 straipsnis.

[Agentūra (Komisija) turi atlikti trečią [įrašykite sumą] EUR dydžio išankstinio finansavimo mokėjimą⁸ koordinuojančiajam paramos gavėjui per 60 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai Agentūra (Komisija) gauna trečio išankstinio finansavimo mokėjimo prašymą, nurodytą I.4.2 straipsnyje, jeigu yra sunaudota ne mažiau kaip 100 proc. ankstesnės išankstinio finansavimo mokėjimo dalies, sumokėtos tam, kad būtų padengtos projekto išlaidos, [arba nuo momento, kai ji gauna [įrašykite sumą] EUR dydžio finansinę garantiją, priklausomai nuo to, kas įvyko vėliau], išskyrus atvejus, kai turi būti taikomas II.24.1 arba II.24.2 straipsnis.]

[Finansinė garantija turi atitikti tokius reikalavimus:

- (a) ją turi išduoti bankas arba patvirtinta finansų įstaiga, arba, koordinuojančiajam paramos gavėjui paprašius ir Agentūrai (Komisijai) sutikus – trečioji šalis;
- (b) garantijos teikėjas turi būti pirmosios eilės garantuotojas ir nereikia, kad Agentūra (Komisija) pirmiausia kreiptųsi į pagrindinį skolininką (t. y., atitinkamą paramos gavėją); ir
- (c) ji turi aiškiai galioti iki tol, kol išankstinio finansavimo sumos padengiamos tarpiniu mokėjimu arba Agentūros (Komisijos) likusios sumos mokėjimu. Jei likusios sumos mokėjimas vyksta susigrąžinimo forma, finansinė garantija turi galioti dar tris mėnesius po to, kai paramos gavėjui pateikiamas debeto dokumentas. Agentūra (Komisija) turi atsisakyti garantijos per ateinančią mėnesį.]

I.4.10 Tarpiniai mokėjimai

[Netaikoma]

I.4.11 Likusios sumos sumokėjimas

Sumokėjus likusią sumą kompensuojama arba padengiama likusi tinkamų išlaidų, kurias paramos gavėjas patyrė įgyvendindamas *projektą*, dalis.

Jei visa ankstesnių mokėjimų suma yra didesnė nei galutinė dotacijos suma, nustatyta pagal II.25 straipsnį, likusios sumos sumokėjimas vyksta susigrąžinimo forma, nurodyta II.26 straipsnyje.

Jei visa ankstesnių mokėjimų suma yra mažesnė nei galutinė dotacijos suma, nustatyta pagal II.25 straipsnį, Agentūra (Komisija) turi sumokėti likusią sumą per 90 kalendorinių dienų nuo

---

⁷Projektams, kurių trukmė yra daugiau kaip 24 mėnesiai arba tais atvejais, kai Sąjungos įnašas yra didesnis kaip 300 000 EUR.

⁸Koordinuojančiojo paramos gavėjo prašymu ir tik tiems projektams, kurių trukmė yra 48 mėnesiai ir tik tais atvejais, kai Sąjungos įnašas yra didesnis kaip 4 000 000 EUR.

to momento, kai ji gauna I.4.4 straipsnyje nurodytus dokumentus, išskyrus atvejus, kai turi būti taikomos II.24.1 arba II.24.2 straipsnių nuostatos.

Mokėjimas įvykdomas po likusios sumos mokėjimo prašymo bei pagrindžiančių dokumentų patvirtinimo. Tas patvirtinimas nereiškia jo turinio atitikties, tikrumo, išsamumo ar teisingumo pripažinimo.

Agentūra (Komisija) nustato sumos, mokėtinos kaip likusi suma, dydį atimdama jau išmokėtą visą išankstinio finansavimo ir tarpinių mokėjimų (jei jų buvo) sumas iš galutinės dotacijos sumos, nustatytos pagal II.25 straipsnį.

Tačiau mokėtina suma gali būti be paramos gavėjo sutikimo įskaityta į kitas sumas, kurias paramos gavėjas yra skolingas Agentūrai, Komisijai arba vykdomajai agentūrai (pagal ES arba Euratom biudžetą), iki maksimalaus įnašo, skirto tam paramos gavėjui, dydžio, nurodyto numatytame biudžete, esančiame III priede.

I.4.12 Pranešimas apie mokėtinas sumas

Agentūra (Komisija) turi nusiųsti *pranešimą* koordinuojančiajam paramos gavėjui:

- (a) informuodama apie mokėtiną sumą; ir
- (b) nurodydama, ar tas pranešimas susijęs su tolesniu išankstinio finansavimo mokėjimu, tarpiniu mokėjimu ar likusios sumos mokėjimu.

Pranešime apie likusios sumos mokėjimą Agentūra (Komisija) taip pat turi nurodyti galutinę dotacijos sumą, nustatytą pagal II.25 straipsnį.

I.4.13 Delspinigiai

Agentūrai (Komisijai) nesumokėjus per nustatytą laiko tarpą, paramos gavėjai turi teisę gauti delspinigius, kurių dydis nustatomas pagal Europos centrinio banko taikomą dydį savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms eurais (toliau - orientacinė norma), pridėdant tris su puse punktų. Orientacinė norma – tai norma, galiojanti pirmą mėnesio, kurį pasibaigė nustatytas mokėjimo terminas, dieną, ir skelbiama *Europos Sąjungos Oficialiojo leidinio C serijoje*.

Delspinigių mokėti nereikia, jei visi paramos gavėjai yra Sąjungos valstybės narės (įskaitant regionines ir vietos valdymo institucijas bei kitas valstybines institucijas, Sutarties tikslais veikiančias valstybės narės vardu arba dėl jos).

Tuo atveju, jei Agentūra (Komisija) sustabdo mokėjimo terminą pagal II.24.2 straipsnio nuostatas arba jei ji sustabdo faktinius mokėjimus pagal II.24.1 straipsnio nuostatas, tokie veiksmai negali būti laikomi mokėjimo uždelsimu.

Delspinigiai apima laikotarpį, trunkantį nuo tos dienos, nuo kurios atsirado vėlavimas, iki faktinio sumokėjimo dienos (imtinai), kaip nurodyta I.4.15 straipsnyje. Agentūra (Komisija), nustatydama galutinę dotacijos sumą pagal II.25 straipsnio nuostatas, neatsižvelgia į mokėtinus delspinigius.

Daroma pirmos pastraipos išimtis, jeigu apskaičiuoti delspinigiai sudaro mažesnę nei 200 EUR arba jai lygią sumą, tai jie turi būti sumokėti koordinuojančiajam paramos gavėjui tik tuo atveju, jei jis to pareikalauja per du mėnesius nuo uždelsto mokėjimo gavimo.

I.4.14 Mokėjimų valiuta

Agentūra (Komisija) privalo atlikti mokėjimus eurais.

I.4.15 Sumokėjimo data

Agentūros (Komisijos) mokėjimai laikomi įvykdytais tą dieną, kurią jie buvo nuskaičiuoti nuo jos sąskaitos.

I.4.16 Mokėjimo pavedimų išlaidos

Mokėjimo pavedimų išlaidos padalijamos taip:

- (a) Agentūra (Komisija) prisiima jos banko nuskaičiuojamą pervedimo mokestį;
- (b) paramos gavėjas prisiima jo banko nuskaičiuojamą pervedimo mokestį;

I.4.17 Mokėjimai koordinuojančiam paramos gavėjui

Agentūra (Komisija) turi vykdyti mokėjimus koordinuojančiajam paramos gavėjui.

Lėšų sumokėjimas koordinuojančiam paramos gavėjui atleidžia Agentūrą (Komisiją) nuo mokėjimo įsipareigojimo.

I.5 STRAIPSNIS — MOKĖJIMAMS SKIRTA BANKO SĄSKAITA

Visi mokėjimai turi būti vykdomi į toliau nurodytą koordinuojančio paramos gavėjo banko sąskaitą:

Banko pavadinimas: [...]

Tikslus sąskaitos turėtojo pavadinimas: [...]

Pilnas sąskaitos numeris (su banko kodais): [...]

[IBAN kodas: [...]]⁹

I.6 STRAIPSNIS — DUOMENŲ VALDYTOJAS, ŠALIŲ INFORMACIJA RYŠIAMS PALAIKYTI

I.6.1 Duomenų valdytojas

Subjektas, einantis duomenų valdytojo pareigas, kaip numatyta II.7 straipsnyje, yra: [įrašykite Agentūros (Komisijos) skyrių].

---

⁹Šalims, kurios nenaudoja IBAN kodų, turėtų būti naudojamas BIC arba SWIFT kodas.

I.6.2 Agentūros (Komisijos) informacija ryšiams palaikyti

Visi Agentūrai (Komisijai) adresuoti raštai turi turėti numerius, ant jų turi būti nurodytas projekto pavadinimas ir jie turi būti siunčiami tokiu adresu:

Paprastu arba registruotu laišku, paštu:

*Europos Komisija
EASME
LIFE ir KIP Ekologinių inovacijų Skyrius B.3
B-1049, Briuselis*

Greituoju paštu arba įteikiant pasirašytinai:

*Europos Komisija
EASME
LIFE ir KIP Ekologinių inovacijų Skyrius B.3
Laiškų tarnyba
Avenue du Bourget 1
B-1140 Briuselis*

El. paštu:

El. pašto adresas: [įrašykite veikiančią pašto dėžutę]

Raštai, skirti Komisijos tiesiogiai kontroliuojamiems projektams, adresuoti Komisijai, turi turėti numerius, ant jų turi būti nurodytas projekto pavadinimas ir jie turi būti siunčiami tokiais adresais:

Paprastu arba registruotu laišku, paštu:

*Europos Komisija
Aplinkos/Klimato politikos GD
ENV.D.4 - LIFE/CLIMA A2
B-1049 Briuselis*

Greituoju paštu arba įteikiant pasirašytinai:

*Europos Komisija
Aplinkos/Klimato politikos GD
Skyrius D4 - LIFE/Skyrius A2
Laiškų tarnyba
Avenue du Bourget 1
B-1140 Briuselis*

El. paštu:

El. pašto adresas: [įrašykite veikiančią pašto dėžutę]

I.6.3 Paramos gavėjų informacija ryšiams palaikyti

Visi Agentūros (Komisijos) raštai paramos gavėjams turi būti siunčiami tokiu adresu:

[Vardas, pavardė]

[Pareigos]

[Subjekto pavadinimas]

[Pilnas oficialus adresas]

El. pašto adresas: [užpildykite]]

I.6.4 Paramos gavėjų informacija ryšiams palaikyti po likusios sumos sumokėjimo

Sumokėjus likusią sumą, visi paramos gavėjams adresuoti raštai turi būti siunčiami jų juridiniais adresais.

I.7 — SU PARAMOS GAVĖJU SUSIJĘ SUBJEKTAI

[Netaikoma]

ARBA

Šios Sutarties tikslais toliau nurodyti subjektai laikomi susijusiais subjektais:

- [subjekto pavadinimas], susijęs su [paramos gavėjo pavadinimas arba santrumpa];
- [subjekto pavadinimas], susijęs su [paramos gavėjo pavadinimas arba santrumpa];

[ir taip toliau apie kiekvieną susijusį subjektą]

I.8 — PARAMOS GAVĖJAI – TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS

[Netaikoma]

ARBA

[jei tarptautinė organizacija nesutinka su II.18.1 straipsniu:

I.8.1 Taikytina teisė

[1 variantas: jei tarptautinė organizacija sutinka, kad būtų taikoma Sąjungos teisė kaip taikytina teisė, bet nepriima Belgijos teisės kaip subsidiarinės teisės:

Padarant II.18.1 straipsnio išimtį, Sutartis reglamentuojama pagal taikytiną Sąjungos teisę, esant reikalui, ją papildant [(įrašykite valstybės narės arba ELPA šalies pavadinimą) teise].

[2 variantas: jei tarptautinė organizacija nesutinka, kad būtų taikoma Sąjungos teisė kaip taikytina teisė:

[įrašykite TO pavadinimą (-us)] netaikomas II.18.1 straipsnis.]

[jei tarptautinė organizacija nesutinka, kad būtų taikomas II.18.2 straipsnis:

I.8.2 Ginčų sprendimas — arbitražas

[1 variantas — Nuolatinis arbitražo teismas:

Darant II.18 straipsnio išimtį, jei dėl Sutarties kilusių ginčų tarp Agentūros (Komisijos) ir [įrašykite TO pavadinimą (-us)] nepavyksta išspręsti taikiai, jie turi būti perduoti arbitražui.

Tokiais atvejais taikomos Nuolatinio arbitražo teismo Neprivalomosios arbitražo taisyklės, susijusios su tarptautinėmis organizacijomis ir valstybėmis, galiojusios Sutarties įsigaliojimo dieną.

Paskyrimo pareigos tenka Nuolatinio arbitražo teismo generaliniam sekretoriui, gavus kurios nors šalies raštišką prašymą.

Arbitražo procesas turi vykti Briuselyje, arbitražo proceso kalba turi būti anglų kalba.

Arbitražo sprendimas šalims yra privalomas ir jos aiškiai atsisako bet kokia forma apskūsti ar reikalauti peržiūrėti sprendimus.]

[2 variantas — Arbitražo komitetas:

Darant II.18 straipsnio išimtį, jei dėl Sutarties kilusių ginčų tarp Agentūros (Komisijos) ir [įrašykite TO pavadinimą (-us)] nepavyksta išspręsti taikiai, jie turi būti perduoti arbitražo komitetui toliau nurodyta tvarka.

Šalis, nusprendusi imtis arbitražo, turi nusiųsti *formalų pranešimą* kitai šaliai, informuodama apie savo ketinimus ir apie savo paskirtą arbitrą. Antroji šalis turi paskirti savo arbitrą per vieną mėnesį nuo *formalaus pranešimo* gavimo dienos. Šie du arbitrai bendru sutarimu ir per tris mėnesius nuo antrosios šalies arbitro paskyrimo turi paskirti trečią arbitrą, kuris bus arbitražo komiteto pirmininkas, nebent abi šalys susitartų dėl vienintelio arbitro.

Per vieną mėnesį nuo trečiojo arbitro paskyrimo šalys turi susitarti dėl arbitražo komiteto įgaliojimų bei procedūros, kurios turi būti laikomasi.

Arbitražo procesas turi vykti Briuselyje.

Arbitražo komitetas turi taikyti Sutarties sąlygas. Arbitražo komitetas turi nurodyti pagrindą, kuriuo remiantis priėmė savo sprendimą.

Arbitražo sprendimas šalims yra privalomas ir jos aiškiai atsisako bet kokia forma apskūsti ar reikalauti peržiūrėti sprendimą.

Visas su arbitražu susijusias išlaidas, įskaitant visus reikiamus sumokėtus mokesčius, arbitražo komitetas turi paskirstyti šalims.

[jei tarptautinė organizacija nesutinka, kad pažymą parengtų išorės auditorius:

I.8.3 Pažymos dėl finansinių ataskaitų

Pažymas dėl finansinių ataskaitų, kurias [įrašykite TO pavadinimą (-us)] turi pateikti pagal I.4.4 straipsnį, gali parengti [jos][jū] nuolatinis vidaus ar išorės auditorius, vadovaudamasis [jos][jū] vidinėmis finansinėmis nuostatomis ir procedūromis.

[jei tarptautinė organizacija nesutinka, kad būtų taikomas II.27 straipsnis:

I.8.4 Patikrinimas ir auditas

Kompetentingos Sąjungos institucijos privalo adresuoti visus prašymus atlikti patikrinimą ar auditą, nurodytą II.27 straipsnyje, [įrašykite TO pavadinimą (-us)] generaliniam direktoriui.

[Įrašykite TO pavadinimą (-us)], gavusi (-ios) prašymą, privalo pateikti kompetentingoms Sąjungos institucijoms arba kitoms jos įgaliotoms išorinėms tarnyboms, visą reikiamą finansinę informaciją, įskaitant su *projektu* susijusių sąskaitų išrašus, informaciją, kur [ji][jos] įgyvendina *projektą* arba kur [jos][jū] susiję subjektai arba subrangovai dalyvauja *projekto įgyvendinime*.]

I.8.5 Privilegijos ir imunitetai

Jokia Sutarties nuostata negali būti laikoma privilegijų ar imuniteto, kuris yra numatytas [įrašykite TO pavadinimą (-us)] steigimo dokumentuose arba tarptautinėje teisėje, atsisakymu.]

I.9 — PATIKRINIMAS IR AUDITAS

Nukrypstant nuo bendrųjų sąlygų II.27.3 straipsnio, nežiūrint to, ar patikrinimas, auditas arba įvertinimas buvo inicijuotas iki sumokant likusią sumą arba po jos sumokėjimo, koordinuojantysis paramos gavėjas gali būti paprašytas surinkti informaciją apie asocijuotuosius paramos gavėjus ir ją pateikti Agentūrai (Komisijai) arba kitai jos įgaliotai tarnybai.

Agentūrai (Komisijai) arba kitai jos įgaliotai tarnybai paprašius, koordinuojantysis paramos gavėjas turi nedelsiant pateikti nurodytą informaciją, apimančią atitinkamų asocijuotųjų paramos gavėjų informaciją. Tokiu atveju koordinuojantysis paramos gavėjas atsako už tos informacijos gavimą ir patikrinimą prieš ją perduodant Agentūrai (Komisijai) kaip numatyta II.2.3 straipsnio b) dalies ii) punkte.

Tokiu atveju turi būti taikoma II.27.5 straipsnyje numatyta prieštaringų nuomonių nagrinėjimo audito procedūra su koordinuojančiuoju paramos gavėju, kurio bus paprašyta pateikti pastabas apie asocijuotuosius paramos gavėjus, kurių patikrinimas, auditas ar įvertinimas atliekamas.

Tai daroma nepažeidžiant Agentūros (Komisijos) arba kitos jos įgaliotos išorės tarnybos teisės atlikti vieno arba keleto asocijuotųjų paramos gavėjų auditą. Tokiu atveju asocijuotieji paramos gavėjai teikia informaciją tiesiogiai.

I.10 — GINČŲ SU PARAMOS GAVĖJAIS, NEPRIKLAUSANČIAIS ES, SPRENDIMAS¹⁰

[Netaikoma]

ARBA

Ši nuostata taikoma, jeigu paramos gavėjas yra teisiškai įsisteigęs šalyje, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė (toliau – paramos gavėjas, nepriklausantis ES).

Darant II.18.2 straipsnio išimtį, viena iš šalių (Agentūra (Komisija) arba paramos gavėjas, nepriklausantis ES), gali kreiptis į Belgijos teismus su skundais dėl ginčų, kilusių dėl Sutarties interpretavimo, taikymo ar galiojimo, kurių nepavyko išspręsti taikiai.

Jei viena šalis pradėjo procesinius veiksmus Belgijos teismuose, kita šalis gali teikti ieškinį dėl Sutarties aiškinimo, taikymo ar galiojimo ne kitiems, o tik Belgijos teismams, kuriuose jau pradėti procesiniai veiksmai.

I.11 — SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL FINANSINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ SUSIGRAŽINIMĄ

Kiekvieno paramos gavėjo finansinė atsakomybė ribojama jo skolos rėmuose, įskaitant sumas, kurias Agentūra (Komisija) netinkamai sumokėjo kaip įnašą už jos susijusių subjektų patirtas išlaidas.

II.26.3 straipsnio trečios pastraipos c) punkto nuostatos netaikomos.

I.12 — PRIEVOLĖ SUDARYTI VIDINĘ BENDRADARBIAVIMO SUTARTĮ

Paramos gavėjai turi sudaryti vidinę bendradarbiavimo sutartį, kurioje būtų įtrauktos nuostatos dėl paramos gavėjų valdymo, naudojimo ir koordinavimo bei projekto įgyvendinimo.

I.13 — ILGALAIKIO VARTOJIMO PREKIŲ IŠLAIDŲ TINKAMUMAS

Darant II.19.2 straipsnio c) punkto išimtį, visos įrangos pirkimo išlaidos yra tinkamos, tačiau tik įvykdžius toliau nurodytas sąlygas:

- (a) Vykdant *LIFE Gamtos ir Biologinės įvairovės projektus, valdžios institucijų arba pelno nesiekiančių organizacijų* (taip pat vadinamų nevyriausybinę / nekomercinių organizacijų) visos ilgalaikio vartojimo prekių, iš esmės susijusių su projekto įgyvendinimu ir daug naudojamų per visą jo trukmės laiką, pirkimo išlaidos laikomos tinkamomis. Tokį tinkamumą sąlygoja ir tai, kad koordinuojantysis paramos gavėjas bei asocijuotųjų paramos gavėjų įmonės turi įsipareigoti ir toliau naudoti tas

---

¹⁰Ši nuostata turi būti pridėta tais atvejais, kai vienas ar daugiau paramos gavėjų yra įsikūrę už Europos Sąjungos ribų.

prekes galutinai ir išimtinai gamtos apsaugos veiklai pasibaigus projektui, bendrai finansuojamam pagal LIFE Gamtos ir biologinės įvairovės programą.

(b) Įsigyjant **prototipus**, 100 proc. jų dalių pirkimo išlaidų yra tinkamos bendram finansavimui. **Prototipo** negalima naudoti komerciniais tikslais I.2.2 straipsnyje nurodytą laiko tarpą. Tuo atveju, jei prototipas ar jo dalys projekto įgyvendinimo metu naudojamos komerciniais tikslais (pvz., parduodamos, išnuomojamos arba panaudojamos prekių gamybai arba paslaugų teikimui), tai turi būti deklaruojama. Tuomet prototipo sukūrimo sąnaudoms taikomas nuvertėjimas laikantis naujos arba panaudotos įrangos ar infrastruktūros pirkimui taikomos tvarkos. Visos susijusios pajamos turi būti deklaruotos.

PARAŠAI

Koordinuojantysis paramos gavėjas

Agentūra (Komisija)

[Pareigos, vardas, pavardė]

[Vardas, pavardė]

[Parašas]

[Parašas]

[Vieta], [data]

[Vieta], [data]

Sudaryta dviem egzemplioriais, anglų kalba